

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

52. De irregularitate ex defectu natalium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

& Panorm. non enim vbi dubium est, an aliquis sit irregularis, debet priuari beneficijs; est enim contra naturalem equitatem, vbi incertum est delictum, certam imponere poenam: vbi agitur de poena concernente salutem animæ, tunc debet in dubio reputari irregularis, quia si non reputetur, est periculum errandi contra salutem animæ, & de hoc casu sunt canones allegati, & est certa doctrina, putoque Panormitanum hanc poenam concernentem salutem animæ, appellasse poenitentiam; & forum, in quo imponitur, vocasse forum poenitentiale, & tunc eius distinctio est legitima, & optima.

De irregularitate ex defectu natalium.

CAPVT LII.

Irregularitas ex defectu natalium comprehendit omnes illegitimè natos. hi enim promoueri non possunt, d. 36. c. 1. & cap. 1. & vlt. de fili. presbyter. Quicumque ergo ex fornicatione, adulterio, stupro, sacrilegio, aliove illicito concubitu nati sunt, siue publici, siue occulti, irregulares sunt, dicitur siue occulti, vt constat ex cap. nisi cum pridem, §. non tamen propter quamlibet. de renunci. contra Castro. lib. 2. de leg. poen. qui contrarium tenuit, opponens se communis opinioni. Denique omnis illegitimus est irregularis. Esse autem hanc irregularitatem ex defectu, affirmant Hosti. Innoc. Panorm. c. nisi cum pridem, de renunc. & est communis sententia, & deducitur ex cap. accedens. de purg. canon. & cap. vlt. de fil. presb. in 6. vbi Gloss. inquit, non promouentur illegitimi, tum propter dignitatem ordinis, tum propter desertionem criminis paterni, tum etiam propter periculum incontinentiæ ex imitatione paterna, tum demum propter scandalum tamen non culpa, sed defectus est. Hæc gloss. & textus ibi. appellat defectum natalium, quamuis Gemin. can. presbyterorum d. 16. affirmet eam esse ex delicto; distinguit enim, vnam irregularitatem ex delicto proprio, alteram ex delicto alterius idem Hosti. c. 2. de aposta. Hæc tamen distinctio in hoc non est probanda: principium enim proximum est considerandum ad irregularitatem iudicandam, an sit ex delicto, an ex defectu alias cui manus abscissa est per iniquitatem alterius, esse irregularis ex delicto, quod nemo concedet. præterea si illegi-

tim

tim irregularitas est ex delicto, esset irregularis etiam, qui delictum commisit, quod verum non est.

Aduerte autem, posse esse aliquem illegitimum, etiam si ex parentibus vere coniugatis natus sit. Casus est in cap. litteras. de fili. presb. si enim coniugatus fiat sacerdos viuente vxore, de eius consensu, etiam ipsa faciente votum continentiae, si postea maritus accedat ei, proles nata censetur illegitima, & irregularis, quamuis verum fuerit matrimonium, quia ex facitilego concubitu natus est. Potest et contra fieri, ut aliqui nascantur ex matrimonio non vero, & aliquando ex manifesta fornicatione, & tamen legitimi reputentur, nec sint irregulares. Sunt duo huius rei casus, vnus est, quando aliquis nascitur ex soluto, & soluta, qui fornicarie se cognouerunt, tamen postea verum contrahunt matrimonium, tum, qui nati sunt de fornicatione, per subsequens matrimonium habentur pro legitimis, cap. tanta. qui fil. sint legit. huiusmodi non sunt irregulares, sed habiles ad quoscumque honores, & dignitates, etiam Episcopatum, ut habet ibi Panorm. num. 7. & ibidem Gloss. & gloss. c. innotuit. de elect. Alter casus est in c. cum inter. qui fil. sint legit. quando aliqui in facie Ecclesiae contraxerunt, & postea lis mota est super inualiditatem matrimonij, etiam si per sententiam separati sint, & inualidum declaratum matrimonium, filij tamen, quia ante sententiam nati, aut concepti sunt censentur legitimi. vbi notat Panorm. etiam eos censeret legitimos, qui lite contestata concepti sunt, dum modo ante sententiam diuorij concepti, aut nati fuerint; & rursus, dum modo sit bona fides vtriusque, aut alterius tantum, ut constat ex cap. ex tenore, qui fil. sint, legit. si quis enim viuente vxore mala fide contrahit cum altera ignorante, filij censentur legitimi. Extra hos casus, qui nati sunt non ex matrimonio, sunt illegitimi, & irregulares, Dubitatio est de expositis, quorum natales ignorantur, Felyn. c. deputati. de iudi. & Anan. cap. i. de infant. dicunt admitti ad ordines, & praesumi eos legitimos. Sed non video qua ratione id stabiliat, cum in dubijs debeamus potius reputare eos irregulares. Est autem maxime dubium, immo & probabile, ex illegitimo natos esse concubitu; hi enim frequentius exponuntur. Tutius ergo puto eos affirmare irregulares, sicut & ceteros illegitimos.

Quantum ad dispensationem attinet in huiusmodi irregularitate, Episcopus dispensare potest ad minores ordines, & vnum simplex beneficium, c. i. de fil. presb. in 6. ad maiores vero

& c. d

& ad beneficium curatum solus Papa, vt habetur in eod. etiam ad dignitates, & personatus dispensat Episcopus, sed solus Papa, cap. nimis, de fili. presbyt. Per Religionis autem ingressum, & professionem tollitur irregularitas, possunt promoueri ad omnes etiam sacros ordines, non tamen prælationes, vt habetur cap. i. de fili. presbyt. Hæc est irregularitas ex defectu natalium.

De irregularitate ex defectu originis.

CAPVT LIII.

Irregularitas ex defectu originis prouenit ex seruitute, seu qui enim ordinari non debent d. 54. per totam, & extra de serui. non ordin. Hæc autem materia sequentibus dist. explicatur.

Primò, qui nascitur ex matre libera, etiam si pater seruus sit, non est irregularis, nec repellitur à promotione, quia seruus non est, c. dilectus, de serui. non ordin.

Secundò, seruus factus prius liber, & à seruitute omninò liberatus, promoueri potest, can. nulli. d. 54. & cap. i. de serui. non ordin.

Tertiò, ante obtentam libertatem, & plenam manumissionem non debet ordinari, capit. nulli. d. 54. & cap. i. de serui. non ordin. & Gloss. capit. 2. de serui. non ordin. & can. ex antiquis, d. 54.

Quartò, si seruus ante libertatem obtentam, sciente domino, & non contradicente, ordinatur, efficitur statim liber, etiam si seruus, 2. d. 54. peccat tamen, tam Episcopus, qui promouet, quam seruus, qui promouetur, quia contra Canones agit, cum prius libertas esset obtinenda.

Quintò, si sciente domino, & contradicente, siue etiam ipso domino ignorante promouetur in sacerdotem, statim fit liber, cap. per venerabilem, qui fili. sint legit. Aliqui affirmarunt, si contradicente domino fit sacerdos, reuocari debere à seruitute, & deponi, vt referunt gloss. capit. 2. de serui. non ordin. & Gloss. can. ex antiquis dist. 54. tamen verius est, sacerdotem ordinatum fieri semper liberum, vt ex dicto cap. per venerabilem, constat, & tenet Hugo citatus à Gloss. & Theocr. can. frequens d. 54. est tamen distinctio facienda: domino contradicente, vel ignorante, aut Episcopus, siue præsentator

licet